

Аналізуємо та навчаємось: коментарі щодо ігрових епізодів

Випуск №4

У четвертому випуску ми розглядаємо спірні моменти матчів Першої, Другої ліг, Національної ліги U-19 та Вищої жіночої ліги. Нижче – ключові епізоди, рішення арбітрів та правильні трактування відповідно до Правил гри.

ПЕРША ЛІГА

12 тур, Перша ліга

«Фенікс» Маріуполь – «Нива» Тернопіль

Арбітр: Васильченко Вероніка

72 хвилина

- Рішення арбітра: **Пенальті, жовта картка**
- Правильне рішення: **Пенальті, жовта картка**

Обґрунтування:

Нападник №11 команди «Нива», прокидаючи м'яч проміж ніг захисника №14 команди «Фенікс», входить у штрафну площу. Захисник, намагаючись зупинити суперника, завдає удару лівою ногою по лівій нозі нападника в області гомілкостопа, а сідницею зупиняє м'яч, практично на лінії штрафної площі. Арбітр, використавши прискорення і перебуваючи в оптимальній позиції для контролю епізоду, призначає пенальті та показує порушнику жовту картку за фол, скоєний у нерозважливій манері.

Відеоповтор підтверджує, що захисник №14 «Фенікс» діяв небезпечно: він не зіграв у м'яч, а припустився неправомірного контакту із ногою суперника, який діяв швидше та випередив його. Призначення пенальті та винесення жовтої картки є правильним і обґрунтованим рішенням арбітра.

ПЕРША ЛІГА

12 тур, Перша ліга

«ЮКСА» Тарасівка – «Лівий берег» Київ

Арбітр: Леськів Ярослав

38 хвилина

- Рішення арбітра: **Продовження гри**
- Правильне рішення: **Продовження гри**

Обґрунтування:

Під час єдиноборства в штрафній площі команди «Лівий берег» гравець №18 команди «ЮКСА» намагався виконати поперечну передачу в напрямку воріт суперника. Захисник №44 «Лівого берега» намагався заблокувати цю передачу лівою ногою, однак спроба була

невдалою, і м'яч потрапив йому в праву руку. Рука при цьому була притиснута до тіла та не збільшувала його площу.

Арбітр, перебуваючи у вигідній позиції та враховуючи відстань і природність положення руки, правильно оцінив епізод і ухвалив рішення продовжити гру.

ПЕРША ЛІГА

14 тур, Перша ліга

«Чорноморець» Одеса – «Буковина» Чернівці

Арбітр: Салаш Іван

84 хвилина

- Рішення арбітра: **Продовження гри**
- Правильне рішення: **Продовження гри**

Обґрунтування:

Під час боротьби за м'яч у штрафній площі суперника нападник №77 команди «Чорноморець» частково втратив контроль над м'ячем і, відчувши незначний фізичний контакт із захисником, упав на газон. Арбітр правильно оцінив епізод: немає порушення, немає симуляції. Подібні ситуації належать до звичайних ігрових контактів.

Як завжди, наголошуємо на тому, що футбол є контактним видом спорту, тому зіткнення під час боротьби за м'яч є природною частиною гри. У цьому епізоді відсутні будь-які підстави для призначення пенальті.

ДРУГА ЛІГА

16 тур, Друга ліга, група «А»

«Атлет» Київ – «Куликів-Білка» Куликів

Арбітр: Грицай Владислав

86 хвилина

- Рішення арбітра: **Штрафний удар, жовта картка**
- Правильне рішення: **Штрафний удар, жовта картка**

Обґрунтування:

Дуже динамічна та складна для оцінки ситуація з визначенням і прийняттям рішення на полі. Під час боротьби за м'яч гравці №6 команди «Куликів-Білка» та №99 команди «Атлет» одночасно виконали підкати в напрямку рівновіддаленого м'яча. Гравець №6, граючи прямою ногою, що ковзала по землі, зіграв у м'яч, але при цьому дещо перевищив допустиму силу, порушив правила та здійснив неправомірний контакт з опонентом. Такі дії створили певну загрозу для здоров'я суперника — гравця №6. Арбітр, дотримуючись рекомендацій та

керуючись відповідними критеріями, добре контролював епізод і правильно оцінив ситуацію: зафіксував фол, визначивши порушником гравця №6, і показав йому жовту картку за нерозважливі дії.

Варто пам'ятати, що футбол — контактна гра, але коли сила та інтенсивність дії перевищують допустимі межі та можуть призвести до травмування опонента, як у цій ситуації, гравець повинен бути покараний жовтою картою.

ДРУГА ЛІГА

16 тур, Друга ліга, група «Б»

«Полісся-2» Житомир – «Самбір-Нива-2» Тернопіль

Арбітр: Гординський Артем

50 хвилина

- Рішення арбітра: **Продовження гри**
- Правильне рішення: **Продовження гри**

Обґрунтування:

Під час боротьби за м'яч у штрафній площі суперника нападник №20 команди «Полісся» очевидно ініціював фізичний контакт із захисником №5 команди «Скала-Нива», внаслідок чого обидва гравці втратили рівновагу та впали на газон (це чітко видно на повторі з бокової камери). Арбітр, перебуваючи в оптимальній позиції, уважно контролював дії гравців і правильно оцінив епізод, продовживши гру: немає підстав для призначення пенальті, немає ознак симуляції.

Подібні ситуації трапляються доволі часто, тому арбітри повинні насамперед звертати увагу на дії захисника. У цьому випадку захисник №5 не вчиняє жодних зайвих рухів у напрямку опонента, натомість зосереджує увагу на м'ячі.

Наголошуємо, що футбол — контактний вид спорту, тому зіткнення під час боротьби за м'яч є природною складовою гри. У цьому епізоді відсутні будь-які підстави для призначення пенальті.

ДРУГА ЛІГА

16 тур, Друга ліга, група «Б»

«Чорноморець-2» Одеса – «Пробій» Городенка

Арбітр: Терновий Кирило

24 хвилина

- Рішення арбітра: **Вільний удар, жовта картка (симуляція)**
- Правильне рішення: **Пенальті, без дисциплінарних санкцій**

Обґрунтування:

Нападник №10 команди «Пробій» на високій швидкості увірвався до штрафної площі суперника, випередив захисника №29 команди «Чорноморець-2» і проштовхнув м'яч уперед, створюючи очевидну загрозу воротам та маючи реальний шанс продовжити атаку. Захисник, запізнившись із реакцією на такі дії нападника, у спробі вибити м'яч збив його з ніг. Арбітр, перебуваючи в позиції, що не дозволила йому повністю контролювати епізод (ймовірно, він був частково закритий оглядом гравця №4 суперника), помилково оцінив ситуацію: зупинив гру, призначив вільний удар і показав жовту картку нападнику за симуляцію.

Як ми неодноразово наголошували, що у подібних ситуаціях, при веденні єдиноборств, у межах штрафної площі арбітри повинні в першу чергу звертати увагу на дії захисника, а також відстежувати продовження руху м'яча, що допомагає з'ясувати, хто саме грав у м'яч. У цьому випадку траєкторія руху м'яча підтверджує, що саме нападник №10 контролював його і намагався продовжити рух, тоді як захисник порушив правила і збив його з ніг.

У цьому епізоді арбітр мав усі підстави для призначення пенальті, що повністю відповідало б вимогам Правил гри.

11 тур, Національна ліга U-19

«Полісся» Житомир - «Металіст 1925» Харків

Арбітр: Войцеховський Давид

89 хвилина

- Рішення арбітра: **Пенальті, жовта картка**
- Правильне рішення: **Пенальті, жовта картка**

Обґрунтування:

Дуже показовий епізод, пов'язаний з оцінкою єдиноборства у межах штрафної площі між нападником №27 команди «Полісся» та воротарем №14 команди «Металіст 1925». Арбітр розцінив боротьбу за верховий м'яч як фол з боку воротаря проти суперника, та призначив пенальті.

У подібних моментах арбітр повинен бути максимально зосередженим, оскільки крім визначення наявності фолу, важливо також коректно застосувати дисциплінарні санкції. Відеоповтор показує, що нападник №27 раніше за воротаря №14 грає головою в м'яч, який рухається в напрямку воріт, причому на той момент ворота залишаються незахищеними.

З урахуванням пом'якшуючих обставин, передбачених Правилами гри щодо призначення пенальті та застосування дисциплінарних санкцій, арбітр у підсумку ухвалив правильне рішення: призначив пенальті та показав воротарю жовту картку за ЗОГМ (зрив очевидної гольової можливості).

11 тур, Національна ліга U-19

«ЛНЗ» Черкаси – «Карпати» Львів

Арбітр: Миронов Микола

68 хвилина

- Рішення арбітра: **Продовження гри**
- Правильне рішення: **Продовження гри**

Обґрунтування:

Воротар команди «Карпати» виходить за межі штрафної площі та, граючи правою ногою, зупиняє небезпечну атаку суперника. Після цього, падаючи, він випадково торкається м'яча рукою. Арбітр дозволяє продовжити гру.

Оцінка епізоду вимагає визначити, чи є цей дотик м'яча рукою воротаря поза межами штрафної площі порушенням. Враховуючи критерії щодо гри рукою, можна дійти висновку, що в діях воротаря відсутній умисел: контакт із м'ячем стався після його свідомої гри ногою, а рука перебувала в природному положенні відповідно до руху тіла.

Відповідно до Правил гри, таке продовження гри є правильним і очікуваним рішенням арбітра.

10 тур, Національна ліга U-19

«Металіст 1925» Харків – «ЛНЗ» Черкаси

Арбітр: Підпалій Ростислав

Асистент арбітра: Коломис Іванна

70 хвилина

- Рішення арбітра: **Вільний удар, поза грою**
- Правильне рішення: **Вільний удар, поза грою**

Обґрунтування:

Це показовий приклад якісної командної роботи арбітра та асистента під час оцінки ігрової ситуації, пов'язаної з положенням «поза грою». На дальній від асистента арбітра частині поля відбулося єдиноборство за м'яч між нападником №7 команди «Металіст 1925» та захисником №14 команди «ЛНЗ». У процесі боротьби захисник №14, намагаючись зіграти в м'яч, здійснює випадковий, ненавмисний дотик до нього.

Асистент арбітра, який перебуває на значній відстані, не має змоги чітко оцінити деталі епізоду, тому важливу роль відіграє арбітр, що перебував у рекомендованій позиції та мав змогу контролювати дії захисника, зокрема оцінити, чи була це свідомо гра в м'яч.

У підсумку рішення щодо визначення порушення положення «поза грою» є правильним та обґрунтованим.

10 тур, Жіноча Вища ліга України

«Металіст 1925» Харків – «Полісся» Житомир

Арбітр: Зобенко Марія

57 хвилина

- Рішення арбітра: **Штрафний удар + жовта картка**
- Правильне рішення: **Штрафний удар + червона картка**

Обґрунтування:

Під час розвитку швидкісної атаки гравчині №9 команди «Металіст 1925» по центру поля, неподалік штрафної площі, у напрямку воріт суперника, при збереженні контролю над м'ячем, було зафіксовано порушення правил — підніжка з боку гравчині №5 команди «Полісся», яка зупинила її просування. Арбітр правильно визначила факт фолу й призначила штрафний удар, проте недостатня концентрація уваги не дала змоги їй коректно обрати дисциплінарне покарання.

З огляду на те, що всі критерії свідчать про наявність ситуації зриву очевидної гольової можливості (ЗОГМ) при порушенні, вчиненому під час боротьби за м'яч, винесення жовтої картки не відповідає вимогам чинних Правил гри. У подібних випадках очікуваним і правильним рішенням є призначення штрафного удару та винесення червоної картки гравчині №5 команди «Полісся», яка порушила правила.

14 тур, Жіноча Вища ліга України

«Полісся» Житомир – «ЕМС» Вінниця

Арбітр: Васильченко Вероніка

Асистент арбітра: Кошман Анастасія

61 хвилина

- Рішення арбітра: **Продовження гри + зарахування голу**
- Правильне рішення: **Продовження гри + зарахування голу**

Обґрунтування:

Під час розвитку динамічної атаки команди «ЕМС» у напрямку воріт суперника гравчиня №19 перебувала в положенні, яке могло викликати певні сумніви щодо положення «поза грою» стосовно захисниці №8 команди «Полісся». Відповідно до сучасних рекомендацій

щодо фіксації поза грою, у випадках, коли в асистента арбітра виникають сумніви, він має тримати прапорець вниз.

На відео видно, що асистент перебуває у правильній позиції, обличчям до поля, та тримає прапорець вниз. Атака завершилася забитим м'ячем у ворота команди «Полісся». Це свідчить про правильні й узгоджені дії бригади арбітрів у даному ігровому епізоді.

79 хвилина

- Рішення арбітра: **Продовження гри**
- Правильне рішення: **Пенальті, без дисциплінарних санкцій**

Обґрунтування:

Під час боротьби за м'яч у межах штрафної площі захисниця №8 команди «Полісся», перебуваючи в падінні, намагалася вибити м'яч у суперниці №7 команди «ЕМС». Однак вона виконала цю дію недбало, завдавши удару по ногах суперниці, що спричинило її падіння. Така дія є порушенням Правил гри, яке, на жаль, не було зафіксовано арбітром. Попри те, що арбітр перебувала в хорошій позиції для огляду епізоду, можлива втрата концентрації не дала їй змоги правильно оцінити ситуацію.

У цьому випадку призначення пенальті без застосування дисциплінарних санкцій було б правильним рішенням, яке відповідало б вимогам Правил гри.

88 хвилина

- Рішення арбітра: **Штрафний удар + жовта картка**
- Правильне рішення: **Штрафний удар + жовта картка**

Обґрунтування:

Під час боротьби за м'яч гравчиня №11 команди «Полісся» здійснила різкий рух у бік суперниці та завдала удару гравчині №15 команди «ЕМС» у нерозважливий спосіб. Цю ситуацію добре контролювали арбітр матчу та її асистентка, яка негайно сигналізувала про порушення підняттям прапорця. Арбітр оперативно зреагувала та винесла гравчині №11 жовту картку.

Це яскравий приклад неналежної поведінки та порушення принципів Fair Play з боку гравчині №11 стосовно суперниці. Подібні дії не можуть залишатися без уваги арбітрів і потребують відповідного дисциплінарного реагування. У цій ситуації, з огляду на інтенсивність і характер контакту, жовта картка є обґрунтованим і правильним рішенням, що й було продемонстровано на полі.

14 тур, Жіноча Вища ліга України

«Кривбас» Кривий Ріг– «Полісся» Житомир

Арбітр: Козорог Кристина

23 хвилина

- Рішення арбітра: **Штрафний удар, жовта картка**
- Правильне рішення: **Штрафний удар, жовта картка**

Обґрунтування:

Після передачі м'яча з флангу в напрямку штрафної площі команди «Кривбас» гравчиня №99 команди «Полісся» невдало обробила м'яч, надто сильно проштовхнувши його вперед. У цей момент гравчиня №8 команди «Кривбас» зачепила ногу суперниці, що призвело до її падіння. Арбітр зафіксувала фол з боку захисниці, призначила штрафний удар і показала жовту картку.

Ця ігрова ситуація має всі ознаки зриву очевидної гольової можливості (ЗОГМ). Відповідно до критеріїв, що застосовуються при визначенні дисциплінарного покарання (відстань до воріт, контроль над м'ячем, напрямок атаки, кількість і позиція захисників), більшість із них вказують на наявність ЗОГМ. Однак один із критеріїв — можливість контролю над м'ячем — викликав у арбітра певні сумніви. Саме тому вона обмежилася жовтою картою, що можна зрозуміти й прийняти в контексті епізоду.

Публікація містить аналіз спірних моментів матчів різних ліг із поясненнями та прикладами правильного трактування епізодів відповідно до Правил гри.
